Checklist: In veilige handen.

Sfeer/cultuur

Situatie

Je wordt er niet op aangekeken als je kritiek op een situatie binnen de organisatie geeft.
Het bestuur luistert altijd naar kritiek van de leden, vrijwilligers en deelnemers.
Waar mogelijk wordt er iets gedaan met kritiek die terecht lijkt.
Het is de gewoonte om feedback te vragen en te geven; je hoeft zaken niet 'zelf op te lossen'.
Er worden geen vervelende grappen gemaakt over vrouwen, homo's, lesbiennes, mensen uit andere culturen of mensen met een beperking.
Grappen zoals hierboven bedoeld worden door leden en bestuur actief bestreden.
Mensen die 'anders' zijn worden als ieder ander behandeld. Er wordt geen druk op ze uitgeoefend om zich aan te passen.
Er is geen sterke groepsdruk (denk aan: pressie om altijd loyaal te zijn, bang zijn om af te gaan waar anderen bij zijn).
Mannen en vrouwen hebben gelijke posities en rollen binnen de organisatie.
Mannen en vrouwen zijn in gelijke mate vertegenwoordigd onder vrijwilligers, (kader) leden en bestuursleden.
Er leven geen stereotiepe beelden van vrouwelijkheid en mannelijkheid.
Er is geen specifieke groep die de sfeer bepaalt.
De sfeer is gezellig.
De cultuur is niet hard, stoer en prestatiegericht.
De leden letten onderling op elkaar zodat niemand buiten wordt gesloten.
Er is geen plaats voor pesterijen.

Beleid

Situatie

Er kan openlijk met bestuur en kader over grensoverschrijdend gedrag worden gesproken.
Kritiek op de situatie rondom grensoverschrijdend gedrag wordt door het bestuur goed opgepakt.

Er is actief beleid tegen geweld, agressie en seksueel misbruik tussen leden onderling en tegen of van derden.
Er wordt niet alleen gehandeld vanuit persoonlijke opvattingen, maar juist ook vanuit gemeenschappelijk vastgestelde normen en waarden.
Bestuur en kader hebben een actieve houding met betrekking tot preventie van grensoverschrijdend gedrag.
Leden en vrijwilligers weten welk gedrag zij mogen verwachten van bestuur en coördinerende vrijwilligers als het gaat om grensoverschrijdend gedrag.
Medewerkers of vrijwilligers worden aangesproken als ze deelnemers tot lieveling maken of juist uitsluiten.
Grensoverschrijdend gedrag wordt niet genegeerd en wordt gemeld.
Preventie van ongewenste omgangsvormen wordt aan de orde gesteld.
Er is aandacht in de organisatie voor het overbrengen van gedragsnormen.
Er is aandacht voor (grenzen aan) emoties, intimiteit en genegenheid.
Er ligt geen taboe op het tonen van de eigen kwetsbaarheid van vrijwilligers.
Mensen worden niet verweten kinderachtig of preuts te zijn.
Grensoverschrijdend gedrag is iets dat serieus wordt besproken en niet lacherig of spottend.
De problematiek wordt niet gebagatelliseerd (bij ons gebeurt dat niet, je mag ook niets meer).
Het beleid is voldoende bekend bij vrijwilligers, (minderjarige) deelnemers en ouders.
Er zijn duidelijke procedures bij de aanstelling van vrijwillige medewerkers, inclusief aanvraag van VOG en navragen van referenties.
Er zijn omgangsregels voor betrokkenen, leden, deelnemers, (vrijwillige) medewerkers.
Er is een gedragscode voor (vrijwillige) begeleiders.
Begeleiders weten wat de regels uit de gedragscode zijn.
Nieuwe vrijwilligers worden gewezen op omgangsregels en gedragscode.
Er wordt bij de minderjarigen en hun ouders nagegaan of zij zich veilig voelen en hoe zij de omgang met begeleiders ervaren.
Iedereen (ook leden en ouders van leden) kent deze procedure.
Er is een aanspreekpunt binnen het bestuur voor klachten of meldingen.
Er is een vertrouwenscontactpersoon beschikbaar.
De organisatie heeft haar beleid rond grensoverschrijdend gedrag in statuten en reglementen opgenomen.

Begeleiders, bestuur en andere coördinerende (vrijwillige) medewerkers worden, wanneer nodig, bijgeschoold op het gebied van preventiebeleid grensoverschrijdend gedrag.
Het bestuur is zich bewust van de risicofactoren van het werken met bepaalde kwetsbare groepen.

Toezicht en bescherming

Situatie

Eén op één contact tussen kwetsbare groepen en vrijwillige medewerkers wordt beperkt.
Ouders of begeleiders van leden worden betrokken bij de activiteiten.
Er zijn afspraken gemaakt over de begeleiding van activiteiten of –teams.
Er zijn aparte afspraken gemaakt over begeleiding bij kampen, reizen of overnachtingen.
Er is afgesproken dat begeleiders geen hotelkamer of tent delen met kwetsbare groepen.
Deze afspraken zijn bij ouders en begeleiders bekend en worden goed beoordeeld.
Ouders en begeleiders zijn in de gelegenheid het nakomen van afspraken te controleren.
Begeleiders hebben naast activiteit-gerelateerde contacten geen privé-contacten met kwetsbare deelnemers die zij begeleiden.
Vrijwilligers die zich op enige wijze schuldig hebben gemaakt aan grensoverschrijdend gedrag worden niet meer op risicovolle functies geplaatst.

Veiligheid van gebouw

Situatie

Rondom het gebouw is goede verlichting.
De parkeerplaats en fietsenstalling zijn goed verlicht.
De toegang tot het gebouw is goed verlicht.
Gangen, kleedruimtes en douches zijn goed verlicht.
Er zijn gescheiden kleed- en doucheruimtes voor mannen en vrouwen.
Deze ruimtes zijn tijdens activiteiten afsluitbaar.
Van bezoekers is het altijd duidelijk waarom zij zich in het gebouw bevinden.

Er is altijd een leidinggevende aanwezig totdat de laatste deelnemer het gebouw verlaat.
Opmerkingen van deelnemers over de veiligheid van het gebouw worden serieus genomen; zo mogelijk wordt actie ondernomen.

Risicofactoren (vrijwillige) medewerkers

Situatie

Vrijwillige medewerkers hebben geen te grote betrokkenheid bij deelnemers uit kwetsbare groepen.
Vrijwilligers maken deelnemers niet tot lieveling en negeren bepaalde deelnemers niet.
Begeleiders zijn zich bewust van hun eigen positie en invloed.
Begeleiders handelen volgens afspraken over omgang met elkaar en deelnemers niet alleen vanuit eigen normen.
Begeleiders stimuleren de zelfbeschikking en mondigheid van deelnemers.
Begeleiders hebben respect voor de waardigheid van deelnemers
Vrijwilligers onthouden zich van discriminerende, seksueel getinte of rolbevestigende uitspraken en gedragingen.
Begeleiders signaleren problemen met grensoverschrijdend gedrag wanneer die zich voordoen.
Vrijwilligers zijn bekend met richtlijnen, beleid en procedures.
Begeleiders krijgen goede op hen toegesneden scholing.
Aan (vrijwillige) begeleiders wordt een VOG en referenties gevraagd.
Er is (toe)zicht en begeleiding waar één op één relaties noodzakelijk zijn.
Er zijn geen (vrijwillige) medewerkers met een (informele) machtspositie binnen de vereniging, die nauwelijks worden gecontroleerd.